

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2021-06-29

Vår beteckning
HSN/212554

Ert Datum
2021-03-29

Er beteckning
S2021/01972

s.remissvar@regeringskansliet.se
anna.hedin@regeringskansliet.se

Svar på remiss om Remiss - När behovet får styra - ett tandvårdssystem för en jämlik tandhälsa

Regionen har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss och vill lämna följande synpunkter.

Utredningen har gjort en väl genomarbetad analys av tandvårdsmarknaden och landat i elva förslag på ändringar i lagar och förordningar som ska leda till ett bättre nyttjande av den samlade tandvårdsresursen till alla patienters fromma.

Region Värmland anser inte att utredningens förslag fullt ut leder till detta mål.

Regionen anser däremot att förslagen riskerar att leda till:

- en tudelad marknad, minskad valfrihet och segregering av patienter med god eller svag ekonomi,
- en kraftigt ökad administration som hårdast drabbar de svagaste patienterna,
- att förslaget om ett kostnadstak på 200 kronor per besök för undersökning och förebyggande åtgärder skulle innebära svårigheter för folktandvården att möta en förväntad ökad efterfrågan.

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2021-06-29

Vår beteckning
HSN/212554

Ert Datum
2021-03-29

Er beteckning
S2021/01972

När det gäller åtta av förslagen vill regionen framföra följande:

1. Om att etiska principer ska uttryckas i Tandvårdslagen

Här avser utredningen att åstadkomma ett närmande till de krav som ställs på hälso- och sjukvården. Inom tandvård finns ingen solidarisk finansiering vilket medför att det alltid är patientens egen ekonomiska situation som avgör vilken vård som kan utföras eller om man måste avstå från vård.

2. Om att tandvårdens organisering ska uttryckas i Tandvårdslagen

I praktiken blir detta ett omöjligt krav eftersom kostnadseffektivitet inte finns som ett objektiva mått. Om det ska kunna gå att göra avsteg från närhetsprincipen blir en lagstiftning verkningslös. Geografisk närhet är viktig i den mån det är möjligt, men det kan bara den egna regionen avgöra.

3. Om samverkan om tandvårdens utveckling mellan privattandvård och region.

Viss samverkan förekommer redan i region Värmland. Utan att ställa krav är det tveksamt om det ger någon effekt.

4. Om att ersätta generella subventioner med behovsstyrda

Regionen tillstyrker betänkandets förslag. Subventionen bör dock förutom förebyggande åtgärder omfatta även sjukdomsbehandlande åtgärder, så att patienter med svag ekonomi får stöd även för dessa åtgärder.

5. Om individuell riskbedömning för omfördelning efter behov

Regionen anser att det är av största vikt att de nya nationella system som byggs medger att behandlaren kan göra korrigeringar. Risken finns annars att systemen blir alltför fyrkantiga och vilket motverkar en förtroendefull relation mellan patient och behandlare. Alla legitimerade behandlare måste kunna ta individuella hänsyn till patients aktuella situation.

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2021-06-29

Vår beteckning
HSN/212554

Ert Datum
2021-03-29

Er beteckning
S2021/01972

6. Om tandhälsoplan inkluderande undersökning och förebyggande behandling för 200 kr per besök.

Regionen tillstyrker betänkandets förslag men vill lyfta att det finns risk för att landsbygdens befolkning drabbas av långa väntetider. Prisreglering kan orsaka att dessa åtgärder inte medger kostnadstäckning. Verksamhet utanför storstäderna har högre driftskostnader, bland annat på grund av höga kostnader för rekrytering och bemanning och en ofta otillräckligt utvecklad infrastruktur. Eftersom kompensationen består av en fast summa, referenspriset, urholkas landsbygdens resurs snabbt.

Då tandhälsoplanen föreslås omfatta samtliga vuxna patienter utan särskilda behov och ska hanteras av Försäkringskassan anser regionen att det kan leda till mer omfattande administrativa uppgifter och dokumentation.

7. Om att riskbedömning bör göras av alla barn och unga som omfattas av avgiftsfri tandvård

Regionen tillstyrker betänkandets förslag. Regionen anser det viktigt att nya generella system som byggs medger att behandlaren kan göra korrigeringar.

8. Om att unga vuxna mellan 20 och 23 år ska omfattas av vuxentandvård

Regionen avstyrker att sänka åldersgränsen för regelbunden och fullständig tandvård för personer till och med det år de fyller 19 år. Regionen anser att åldersgränsen för avgiftsfri tandvård ska kvarstå vid 23 års ålder.

Om att huvuddelen av de regionala stöden till patienter med särskilda behov ersätts av statliga stöd.

Regionen anser att det är fördelaktigt med ett gemensamt nationellt regelverk, men det finns risk för en ökad administration för att avgöra om patienten ska ha rätt till det selektiva stödet. Att bedöma patientens förmåga att bibehålla/sköta sin mun i stället för att bara se till tillstånd är bra.

Betänkandets förslag att låta kommunen ta över ansvaret för munhälsobedömning och utbildning av vårdpersonal kräver troligtvis en ökad kompetens inom kommunen. Under en övergångsperiod kan konsekvenserna för patienter vara att de inte får den vård de har rätt till.

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2021-06-29

Vår beteckning
HSN/212554

Ert Datum
2021-03-29

Er beteckning
S2021/01972

En begränsning av utbudet genom att enbart ge ersättning för basal tandvård kan bidra till en mer ojämlig tandvård. Samma diagnos hos olika patienter kan lösas med olika behandlingar. Det utrymmet verkar inte finnas här.

Svar i separat bilaga från Vårdvalsenheten Tandvård särskilda grupper.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Marianne Utterdahl (SiV)
Hälso- och sjukvårdsnämnden

Lena Gjevert
Ärendeansvarig